

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСОМ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Л.О. Стрій, д.е.н., професор
Ю.О. Руда

Одеський національний політехнічний університет

Управління бізнес-процесами відноситься до нових концепцій розвитку та управління сучасного підприємництва. Вплив загальноекономічних процесів, що носять агресивний характер для підприємства, а саме: жорстка конкурентність, динамічність та інноваційність середовища, рецесія економіки обумовлює необхідність використання адекватних методів та підходів до управління економічною діяльністю підприємства. Звертаючи увагу на внутрішні бізнес-процеси, підприємство має не лише можливість протидіяти негативним тенденціям, а також використовувати додаткові можливості для реалізації власного потенціалу.

Проблемам економічного розвитку на основі процесного підходу присвячено велику кількість публікацій, проте бізнес-процеси як об'єкти економічного розвитку, ще й досі залишаються мало вивченими та потребують додаткової уваги.

Поняття «бізнес-процес» не має єдино чіткого та правильного визначення, але аналіз наукової літератури дозволив виділити такі основні інтерпретації даного терміну:

– бізнес-процес – це систематизоване послідовне виконання логічно пов'язаних та взаємозалежних завдань (заданих в часі та просторі, з точним визначенням входів та виходів) з використанням ресурсів, що забезпечують виробничу діяльність, з метою створення продукції, яка має споживчі цінності для клієнта [1, с. 143];

– це логічні серії взаємозалежних дій, які використовують ресурси підприємства для створення або одержання корисного для замовника виходу, такого як продукт або послуга [2, с. 57];

– це потік роботи, що має свої межі і відкривається первинними постачальниками процесу, тобто входами процесу, якими можуть виступати матеріально-технічні, енергетичні, людські та інформаційні ресурси, закінчується процес виходом, тобто одержанням результату первинними клієнтами;

– це об'єктивно існуюча сукупність взаємопов'язаних цільових одиниць управлінської діяльності (залежно від масштабів аналізу – комплексів робіт, задач, робіт), що має чітко визначений вхід та вихід та протікає в межах інформаційних зв'язків, закріплених існуючою організаційною структурою [3, с. 124].

Не зважаючи на різні погляди щодо визначення терміну, спільною ознакою є те, що даний процес має чіткі параметри входу та виходу – який передбачає отримання кінцевого продукту.

Умовно бізнес-процеси можна поділити на структуровані процеси та само організаційні.

Структурований бізнес-процес є збалансованим та є еталоном для інших бізнес-процесів, він має такі ознаки [4, с. 264]:

– високий рівень визначеності завдання, ефективності використання ресурсів та організаційної структури;

– виконується саме те, що необхідно;

– високий рівень комунікацій, обміну інформацією та взаємодії всередині команди;

– високий рівень адаптивності до цілей та потреб підприємства, що змінюються;

– стійкий та високоякісний результат тощо.

Управління бізнес-процесом спрямоване на перетворення само організаційних процесів у структуровані та керовані, так як, такий процес завжди є ефективнішим, ніж хаотичний.

Економічний розвиток підприємства передбачає якісні зміни, оновлення його господарської системи та організаційної структури, підвищення ефективності функціонування на основі вдосконалення техніки, технології та організації праці у всіх структурних підрозділах, підвищення якості продукції та послуг, що ним надаються [5, с. 26].

Таким чином, управління бізнес-процесом є важливою складовою економічного розвитку підприємства, так як це безпосередньо впливає на формування якісних характеристик

підприємства та реалізацію його потенціалу. Інакше кажучи, якщо бізнес-процес регламентований, керований та стабільний, відповідно втрати ресурсів на підприємстві менші, аніж коли процес неструктурований та близький до стану хаосу. Це дає змогу знизити витрати на виробництво, освоїти нову техніку та технології, підвищити якість та конкурентоспроможність, що і є передумовами економічного розвитку навіть в нестабільних сучасних умовах.

Література:

1. Виноградова О.В. Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: Монографія. [Текст] / О.В. Виноградова – Д.: ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2005. – 195 с.
2. Зіндер Є.З. Нове системне проектування: інформаційні технології бізнес-реінжиніринг.– 2010.– №1.– 195 с.
3. Мазур І.І. Реструктуризація підприємств і компаній / І.І. Мазур, В.Д. Шапирой – М. : Висш. шк., 2000. – 211 с.
4. Горлачук В.В., Яненкова І.Г. Економіка підприємства. Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 344 с.
5. І.В. Тюха. Соціально-економічний розвиток підприємств: Стаття / Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка», – 2012. – №6 –С.26-28

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО АУДИТУ

Т.І. Черкасова, к.е.н., професор
Н.Г. Мацко

Одеський національний політехнічний університет

В основі сучасної економіки провідних країн світу лежить модель інноваційного розвитку, у рамках якого формується і реалізується потенціал економічного розвитку окремого промислового підприємства. Для підтримання конкурентних позицій окремого підприємства необхідно активно використовувати інноваційні технології, впровадження яких пов'язано з реалізацією окремих інноваційних проектів або низки проектів. Питання забезпечення ефективності цих проектів є надзвичайно актуальним, оскільки ризики, пов'язані з впровадженням новачі необхідно знизити до мінімуму.

Теоретичні та методологічні проблеми інноваційного розвитку підприємств знайшли своє відображення в багатьох роботах вітчизняних та зарубіжних дослідників, але й досі актуальним є пошук інструментів підвищення ефективності впровадження технологічних та особливо процесових інновацій. Ефективність реалізації стратегії економічного розвитку промислового підприємства прямо залежить від ефективності проведеного аналізу перспективності технологій, які урахувалися під час її розробки.

За даними Державної служби статистики України у 2013 р. із загальної кількості використаних технологій 41,6% використовувалися менш 3-х років, 39,3% - від 3-х до 9 років, 19,1% - більш ніж 10 років. У 2013 році кількість підприємств та організацій, що використовували передові технології у своїй діяльності, зменшилися порівняно з 2012 роком на 2,9% та склала 2073, а кількість створених технологій теж зменшилася на 5,8% [1].

Важливим інструментом оцінки та формування потенціалу економічного розвитку промислового підприємства є технологічний аудит, проведення якого дає можливість обґрунтувати заходи щодо зростання техніко-технологічної складової потенціалу на інноваційній основі та визначити обсяг і джерела їх фінансування, сформулювати стратегію отримання доходу по результатам інноваційної діяльності.

Технологічний аудит – це спосіб перевірки технологічного стану компанії за допомогою певних критеріїв, який дає можливість виявлення її слабких і сильних сторін, що веде до формування стратегії, спрямованої на підвищення ефективності компанії [2].

В останні роки, які характеризуються бурхливим розвитком технологій, роль технологічного аудиту в діяльності будь-якої організації істотно зросла. У процесі проведення технологічного аудиту в організації рекомендується виділяти три основні етапи [3]. На